

Naturvernforbundet
i Troms

Senja kommune

post@senja.kommune.no

Tromsø, 20.09.2021

Dette brevet sendes på vegne av Naturvernforbundet Troms, Nordnorsk Botanisk Forening og Midt-Troms Naturlag

Høringsuttalelse

Dispensasjon-etablering nye torskeoppdrettslokaliteter

Forum for natur og friluftsliv (FNF) Troms er et samarbeidsnettverk for natur- og friluftslivsorganisasjonene i regionen. Vårt mål er å ivareta natur- og friluftslivsinteressene i gamle Troms fylke ved å styrke og fremme organisasjonenes arbeid, være en møteplass for samarbeid og en arena for kompetansebygging for natur- og friluftslivsorganisasjonene med sitt virke i regionen. Det er på denne bakgrunn vi gir våre innspill.

Innledningsvis ønsker Forum for natur og friluftsliv Troms å påpeke at vi mener en så omfattende utdeling av tillatelser for havbruk på bakgrunn av dispensasjon er en betydelig uthuling av det arbeidet som er lagt ned for å få til en kystsonesplan. Torskeoppdrett er riktignok annerledes enn lakseoppdrett, men en rekke av utfordringene med gytefisk, friluftslivsområder (arealkonflikt), lysforurensning, utslipp og landskapshensyn vil fortsatt gjøre seg gjeldende. I en dispensasjonsprosess utenom kystsonesplanarbeidet mister man da en viktig mulighet til å vurdere samlet belastning og avveininger knyttet til de arealbeslutninger som tas. Ad hoc er det vanskelig å gjøre de beste valgene for helheten. Vi mener på denne bakgrunn at denne prosessen bør avvente til ny rullering av kystsonesplanen- gjerne da også med fokus på mulighetene innen lukket teknologi.

Forum for natur og friluftsliv Troms mener det er sparsomt med konsekvensvurderinger i sakspapirene, og på viktige områder som virkninger for kysttorsken mener vi de bærer preg av svært mye antakelse. Det samme gjelder for bløtbunnsområder, viktige naturtyper av betydning for villfisk, og annet artsmangfold.

1) Naturmangfold

Havforskningsinstituttet publiserte nå i 2021 rapporten **Kunnskapsgrunnlag for mulig påvirkning fra oppdrettstorsk og 8levendelagret torsk på villtorsk**, som i sine faglige råd anbefaler stor forsiktighet når det gjelder torskeoppdrett i fjorder, i nærheten av gytefelt og en rekke andre forhold. Rapporten kan leses her: <https://www.hi.no/hi/nettrapporter/rapport-fra-havforskningen-2021-22#sec-4> – vi viser særlig til kapittel 4 der foreløpige konklusjoner og anbefalinger legges frem. Disse

Samarbeidsnettverk mellom natur- og friluftslivsorganisasjoner
troms@fnf-nett.no | Holtvegen 66, 9269 Tromsø | 951 75 403
organisasjonsnummer 996 197 786 | www.fnf-nett.no/troms

anbefalingene mener vi må føre til at disse dispensasjonene i Senja kommune ikke gis på bakgrunn av føre-var prinsippet. Senja har svært viktige villfiskforekomster (hvitfisk) som står i fare for å ta skade om man legger til rette for torskeoppdrett svært nær gytefelt (i et tilfelle så lite som 750 meter) – der man ikke vet virkningene for hvitfisken og på viktige oppvekstområder for fisk.

Havforskningsinstituttet har også publisert en sak som viser hvor mye usikkerhet det er, og hvor mye kunnskap som egentlig behøves, før store områder legges ut til torskeoppdrett- også med hensyn til rømming og genetisk påvirkning på villfisk: <https://www.hi.no/hi/nyheter/2021/mai/torskeoppdrett-kan-pavirke-kysttorsken>

I Skatvika er det bløtbunnsområder som er sårbare og viktige for både fisk og fugl. Her er faktaark for dette området nært Skatvika som har status som «viktig»:

<https://faktaark.naturbase.no/?id=BM00119802>

Viktige: Større strandflater (> 200 daa) som er næringsområde for stedegne fugler (vadefugler, andefugler) og fisk (kutlinger, flyndrer).

Bløtbunnsområder

Bløtbunnsområder utgjør viktige beiteområder for fugl og fisk. Bløtbunnsarter er i hovedsak stasjonære og påvirkes av faktorer direkte på de stedene de befinner seg. Bentiske samfunn kan dermed brukes som et miljøarkiv for status og endringer i det marine miljø. (Dermed lar de bentiske samfunnene seg VELDIG lett påvirke av organisk forurensning, som fra fôr-rester og avføring fra fisk).

Endringer i artsdiversitet kan brukes til å påvise forurensningseffekter av punktkilder og i forbindelse med klimatiske endringer. I Norge omfattes ca. 18 bløtbunnsområder i strandsonen av Ramsar konvensjonen for våtmarksområder. Dette innebærer at områdene står på konvensjonens liste over internasjonalt viktig våtmarksområder. Norske bløtbunnstrender er viktige for trekkende vadefugler (Se internett-siden <http://ramsar.org>).

2) Friluftsliv

FNF Troms er svært bekymret for konsekvensene disse planene vil ha for friluftslivet - både for muligheten til fritidsfiske, men også selve landskapet og for badeplasser. I Skatvika er det populære badeplasser og fine landskap som vil bli påvirket. Og vi registrerer motstand mot planene også i Dyrøy: <https://www.folkebladet.no/nyheter/2021/08/30/Raser-mot-oppdrettsplaner-%E2%80%93-Er-det-meningen-vi-skal-g%C3%A5-t%C3%B8rrskodd-over-til-Senja-p%C3%A5-fiskemerder-24482904.ece>

Vi mener det er helt nødvendig å vurdere nærmere virkningene for landskap, ulike typer friluftsliv som badeplasser, turområder og fritidsfiske – spesielt med tanke på den eksiterende belastningen fra havbruk for anadrom fisk som allerede dominerer flere steder.

9 dispensasjoner til torskeoppdrett er svært mye, og vi mener at det i en dispensasjonsprosess ikke er mulig å sikre det kunnskapsgrunnlaget som er nødvendig for å ta ansvarlige avgjørelser om eventuelle plasseringer. Spesielt i lys av rapportene Havforskningsinstituttet kom med så sent som i vår. Vi håper Senja kommune ikke går inn for disse dispensasjonene da man verken har nok kunnskap, helhetlig vurderingsgrunnlag eller en god nok medvirkningsprosess til det. Det er også tydelig at det er svært mange som frykter for sin tilgang på friluftsliv og naturopplevelser- begge svært viktig for både bolyst og folkehelse.

Vi ønsker kommunen lykke til med videre planprosess og håper natur og friluftslivsinteressene blir ivaretatt.

Vennlig hilsen

Forum for natur og friluftsliv Troms

Christine Myrseth
Koordinator
FNF Troms

